

LIKOVNE DELAVNICE ZA OSEBE Z AVTIZMOM

Namen delavnic:

- Pridobiti znanje in izkušnje za delo z različnimi pripomočki in materialom za likovno ustvarjanje
- Ustvariti različne likovne in druge izdelke (glinene izdelke, slike, lepljenke)
- Opazovati in naslavlјati glavne težave oseb z avtizmom (komunikacijo, kognitivne in senzorne težave, socialne veščine, moteče vedenje)
- Ustvariti dodatne (tudi neverbalne) priložnosti za izražanje čustev in občutij oseb z avtizmom
- Dvigovati družbeno zavest o motnji avtističnega spektra, o sposobnostih in veščinah oseb, ki živijo z avtizmom ter o njihovi ustvarjalnosti in pogledu na svet

Udeleženci delavnic:

- 5 udeležencev z motnjo avtističnega spektra ter pridruženo motnjo v duševnem razvoju

Osebj:

- 1 akademski kipar
- 1 psiholog
- 1 specialni pedagog

Trajanje delavnic:

- Predhodna priprava + 10 srečanj po 1 uro

Prostor in oprema:

- Prostor (20-25 kvadratnih metrov)
- Mize za individualno in skupinsko delo; stoli; umivalnik; police za shranjevanje končnih izdelkov

Material:

- Glina in deske za oblikovanje gline; leseno orodje za oblikovanje gline
- Vodene barve; risalni papir; čopiči; kozarci za pripravo barv
- Barvni papir; svinčniki, škarje; lepilo

Predhodna priprava:

- Zbiranje informacij o udeležencih (klinične diagnoze; psihološka in defektološka poročila; poročila o vedenju posameznikov; individualni učni načrti, itd.)
- Predhodna priprava udeležencev na nove aktivnosti, manj poznan delovni material; nove učitelje, druge socialne situacije
- Strukturiranje okolja za izvajanje delavnic (vsakemu posamezniku omogočimo delo na individualni delovni postaji; za lažjo orientacijo po prostoru namestimo potrebno vizualno oporo; omogočimo, da je material organiziran in lahko dosegljiv; omogočimo prostor in material za senzorni odmor, itd.)

SREČANJA 1-3: Delo z glino

	Aktivnosti
1. srečanje	Spoznavanje materiala: <ul style="list-style-type: none">• spoznavanje teksture in kvalitete gline• gnetenje gline s prsti in rokami• oblikovje manjših kroglic iz gline z obema• valjanje glinenih kroglic na deskah z izmenjevanjem rok
2. srečanje	Uporaba lesenega orodja za oblikovanje gline <ul style="list-style-type: none">• razrez gline na manjše kose• delanje različnih zarez v gmoto gline• glajenje gline
3. srečanje	Oblikovanje končnih izdelkov: <ul style="list-style-type: none">• oblikovanje enostavnih oblik iz gline (manjše in večje krogle, svaljke,

Katere veščine krepimo?: učenje dela z glino in orodjem za oblikovanje gline; stimulacija imitacije motoričnih gibov in aktivnosti z materialom; stimulacija fino-motoričnih spretnosti; regulacija pritiska in vizualno-motorična koordinacija; vzdrževanje pozornosti in sledenje enostavnim verbalnim in neverbalnim navodilom; učenje sprejemanja novih učiteljev, manj poznanega materiala in novih socialnih situacij; skrb zase (pospravljanje izdelkov, materiala in umivanje po vsakem srečanju), itd.

Med oblikovanjem izdelkov učitelji vedno spodbujajo udeležence k izražanju lastne kreativnosti.

SREČANJA 4-7: Slikanje

	Aktivnosti
4. srečanje	Spoznavanje materiala: <ul style="list-style-type: none">• priprava vodenih barv v kozarcih (stiskanje barve iz tube v kozarčke, dodajanje vode, mešanje s čopiči)• risanje vertikalnih in horizontalnih linij ter pik na suh papir
5. srečanje	Slikanje na moker papir: <ul style="list-style-type: none">• priprava papirja• barvanje celotne površine lista z eno barvo• barvanje polovice papirja z eno ter druge polovice z drugo barvo
6. srečanje	Slikanje na moker papir: <ul style="list-style-type: none">• priprava papirja• barvanje preprostih oblik (krogov in kvadratov, ki jih lahko nariše učitelji ali udeleženci) z različnimi barvami• prelivanje različnih barv na mokrem papirju
7. srečanje	Oblikovanje končnih izdelkov: <ul style="list-style-type: none">• slikanje na suh in moker papir z osnovnimi barvami (s pomočjo učitelja)• sušenje izdelkov na policah

Katere veščine krepimo?: učenje slikanja z vodenimi barvami na suh in moker papir; krepljenje obsega pozornosti; krepljenje fino-motoričnih spretnosti; sledenje enostavnim verbalnim in neverbalnim navodilom; učiti se, kako sprejeti pomoč; skrb zase, itd.

Med oblikovanjem izdelkov učitelji vedno spodbujajo udeležence k izražanju lastne kreativnosti.

SREČANJA 8-10: Lepljenka

	Aktivnosti
8. srečanje	<ul style="list-style-type: none">• risanje preprostih oblik s svinčnikom na barvni papir (s pomočjo učitelja)valj
9. srečanje	<ul style="list-style-type: none">• izrezovanje narisanih oblik s škarjami (s pomočjo učitelja)
10. srečanje	<ul style="list-style-type: none">• nanašanje lepila na izrezane oblike in lepljenje na skupni večji barvni papir (skupinsko delo)

Katere veščine krepimo?: učenje dela s škarjami in lepilom; krepljenje fino-motoričnih spretnosti in vizualno-motorične koordinacije; vzdrževanje pozornosti in sledenje enostavnim verbalnim in neverbalnim navodilom; učiti se, kako sprejeti pomoč; ustvarjanje priložnosti za socialno izmenjavo med udeleženci; skrb zase, itd.

Spremljanje našega uspeha:

Med delavnicami lahko opazujemo in ocenimo interes udeležencev za posamezne naloge, napredek pri usvajanju različnih veščin. Pri spremljanju uspeha se vedno poslužujemo pozitivnih okrepitev vedenja (pohvale, nagrade, senzorni odmori, itd.)

Vključitev staršev ali skrbnikov:

V delavnice lahko vključimo tudi posamezne aktivnosti, kjer lahko sodelujejo tudi starši ali skrbniki naših udeležencev. Starši so lahko mentorji svojim otrokom pri posameznih aktivnostih ter jih vodijo skozi posamezne naloge ali obratno. Učitelji lahko organizirajo timske sestanke, kjer staršem predstavijo program in uspehe, ki jih dosegajo njihovi otroci.

Končni izdelki:

- različni glineni izdelki
- slike
- lepljenke

V lokalnem okolju lahko organiziramo še manjše razstave, kjer se lahko osebe z avtizmom s svojimi izdelki predstavijo širši publiki.

Eva Žiberna
Inštitut za avtizem in sorodne motnje Slovenija